

ØKONOMISKE INDIKATORER UNDERSTØTTER DI'S FORÅRSPROGNOSE

AF CHEFØKONOM KLAUS RASMUSSEN, KR@DI.DK
ERHVERVSØKONOMISK CHEF KENT DAMSGAARD, KED@DI.DK

Verdensøkonomien har det seneste halve år oplevet et historisk voldsomt tilbageslag, og de økonomiske prognoser er gang på gang blevet nedjusteret. Derfor supplerer DI nu den traditionelle forårsprognose med en vurdering af en række både traditionelle og utraditionelle økonomiske indikatorer. Indikatorerne bekræfter prognosens vurdering af, at den voldsomme nedgang er ved at flade ud, men også at økonomien vil køre i lavt gear længe endnu.

DI's netop fremlagte forårsprognose skønner en negativ vækst i Danmark i år på -3,2 pct. af BNP, hvor svigtende eksport står for to-tredjedele af nedgangen. Selv om der i de kommende kvartaler ventes en begyndende stabilisering, har nedgangen været så kraftig og den kommende stabilisering ventes så svag, at også 2010 skønnes at byde på negativ vækst. Dette billede bakkes op af en række økonomiske indikatorer.

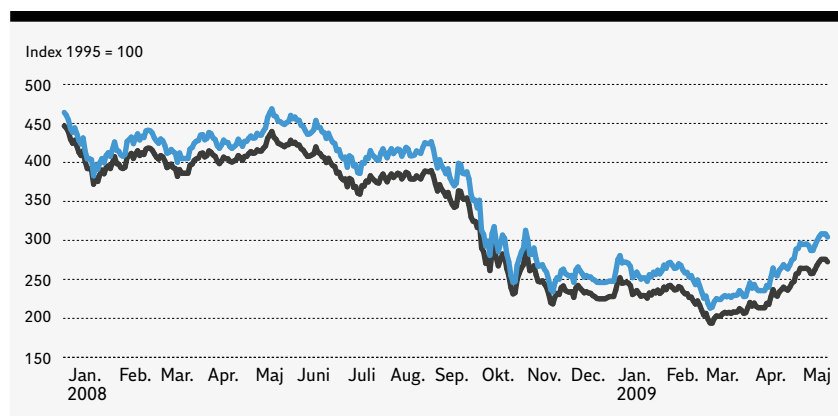
Rutsjeturen på aktiemarkederne er afløst af fremgang ...

AKTIEKURSERNE ER I BEDRING

Ligesom i USA og mange andre vestlige lande, så bød anden halvdel af 2008 også i Danmark på en halvering af aktiernes værdi. De seneste måneder er tilbagegangen imidlertid stoppet og vendt til fremgang.

Danske aktiekurser

→
OMXC20
OMX
Kilde
Danmarks Nationalbank

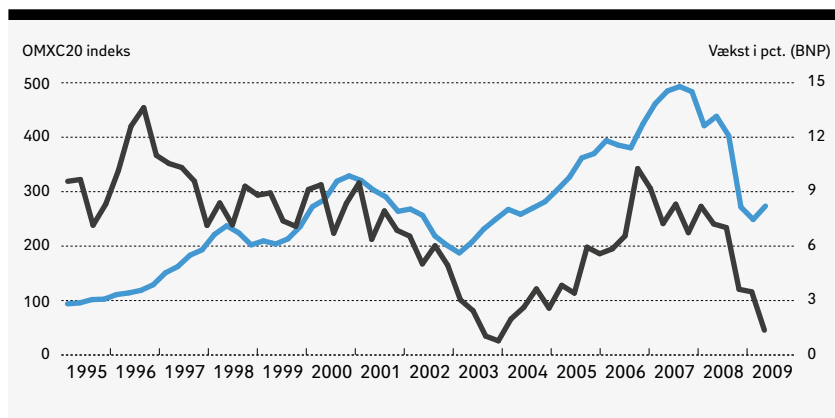

Historisk er der ikke en klar sammenhæng mellem aktiemarkedets udvikling og realøkonomien, men ved den seneste recession 2001–2003 er der dog en pæn samvariation i aktiekurser og realøkonomi i både Danmark og USA.

... men aktiekurserne er ikke en god indikator for økonomien

BNP og C20

Danmark

C20

BNP

Kilde

Danmarks Statistik

NEDGANGEN I TILLIDSINDIKATORERNE ER STOPPET

De mest traditionelle økonomiske indikatorer er de såkaldte tillidsindikatorer for både forbrug og produktion. De udsendes månedligt og produceres via spørgeskemaer til store stikprøver af forbrugere henholdsvis producenter.

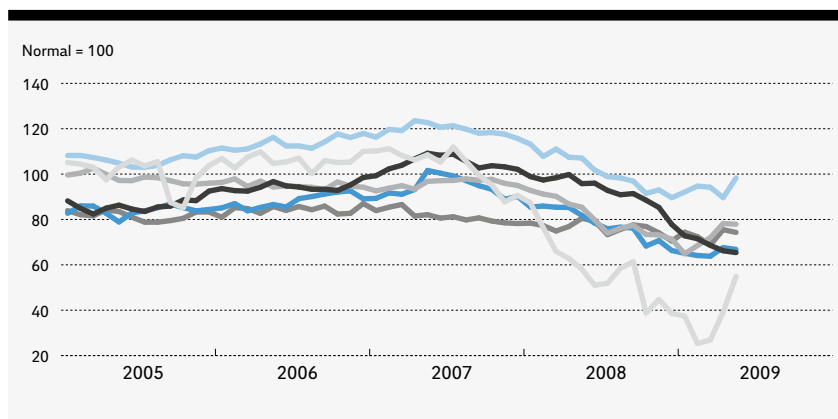
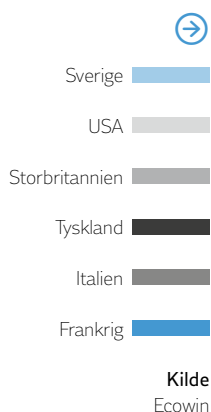
De internationale forbrugertillidsindikatorer viser nu stort set alle mindre pessimisme end i begyndelsen af året. Især i USA og Storbritannien er der tale om en klar forbedring af forbrugertilliden.

Internationalt er forbrugertilliden ved at vende men fortsat negativ

I Tyskland er der dog ikke nogen bedring at spore. Her bliver forbrugerne fortsat mere negative. Og i Sverige er der ikke nogen klar trend i forbrugertilliden, der dog steg i maj måned.

Mindre forbrugerpessimisme, dog ikke i Tyskland

Forbrugertillidsindikatorer

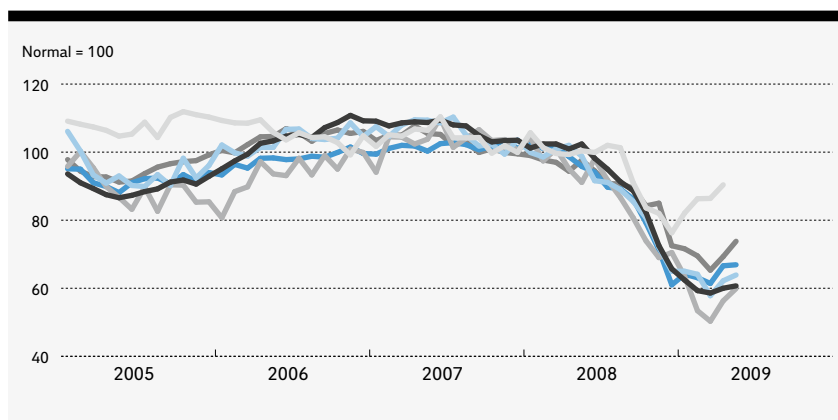
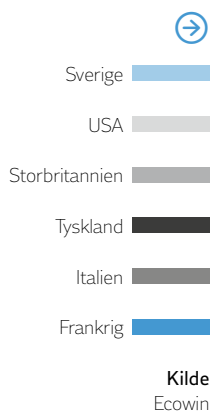

Også i den internationale industri er der nu lidt mindre pessimisme

Industriens forventninger er i de senere måneder steget i alle landene. Især i USA er der tale om klart mindre pessimisme end ved årsskiftet, men der kan også spores svage tegn på, at situationen bedømmes lidt mindre negativt i Tyskland, Sverige, Storbritannien, Frankrig og Italien.

Mindre pessimisme i industrien

Erhvervstillidsindikatorer

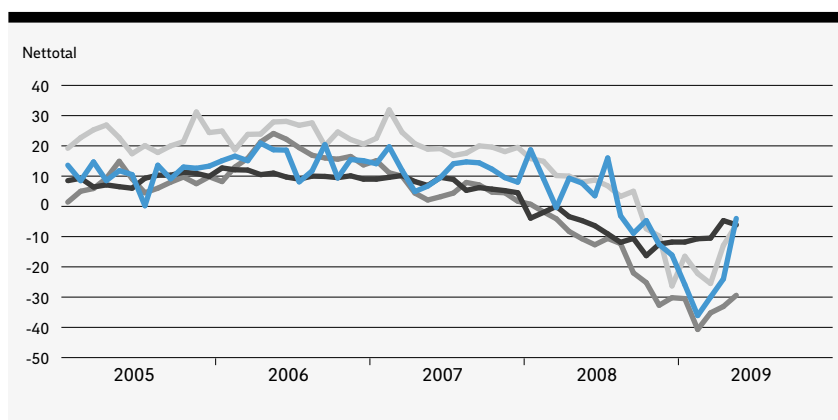

I Danmark peger alle indikatorer for produktionsforventninger i retning af en mindre pessimistisk vurdering end tidligere. Produktionsforventningerne er således i maj måned steget inden for service, byggeri og industri. Men niveauet er fortsat meget lavt.

Forbrugerforventningerne faldt marginalt tilbage i maj måned efter at være steget fire måneder i træk. Det er især vurderingen af den nuværende økonomiske situation, der er negativ. Forbrugernes forventninger til fremtiden er efterhånden blevet positive igen.

Danskerne ligner resten af verden

Tillidsindikatorer

Forbrugertillid

Forventet omsætning, service

Produktionsforventninger, industri

Forventet omsætning, bygge & anlæg

Kilde

Danmarks Statistik

DI'S KONJUNKTURBAROMETER

DI har fra begyndelsen af 2009 iværksat en kvartalsvis konjunkturundersøgelse blandt et stort udsnit af DI's medlemsvirksomheder. Da undersøgelsen er ny, er der selvsagt stadig endnu ikke nogen historik, der kan anvendes som indikator. Direkte adspurgt om, hvornår økonomien vender, vurderer størstedelen af de virksomheder, der frem til april har oplevet faldende omsætning, at vendingen kommer i første halvår 2010.

2010 bliver også et hårdt år for virksomhederne

Vækstmulighederne bliver gradvist bedre

DI-virksomhedspanel: Hvornår forventer du, at vækstmulighederne bliver forbedrede

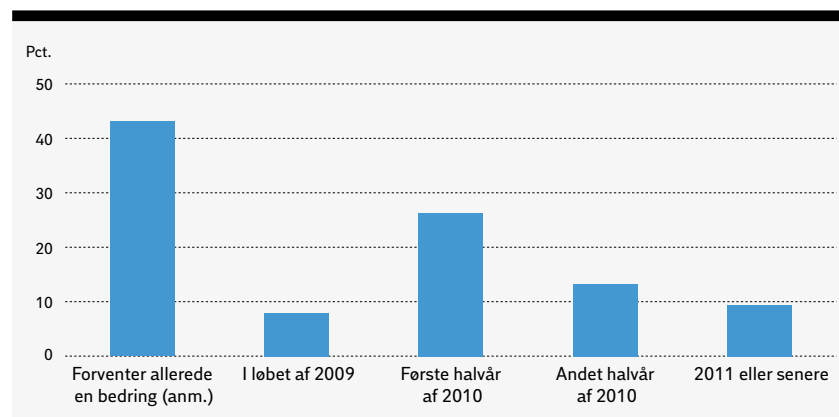

Anmærkning

Svaret "Forventer allerede en bedring" dækker over virksomheder, der venter positiv eller uændret vækst for 2009 som helhed.

Kilde

DI's virksomhedspanel, april 2009

ANTALLET AF KØRSLER FALDER FORTSAT

Når der handles mindre, så skal der også transporteres mindre. Og da transporten opgjort som antallet af kørsler kan tælles med lidt kortere forsinkelse end virksomhedernes salg, er antallet af f.eks. lastbiler over Storebæltsbroen og Øresundsbroen en mulig indikator for, hvordan det går med salget. Men disse tal viser ikke tegn på en vending eller stabilisering. Antallet af lastbils-kørsler siger dog ikke noget om, i hvor høj grad

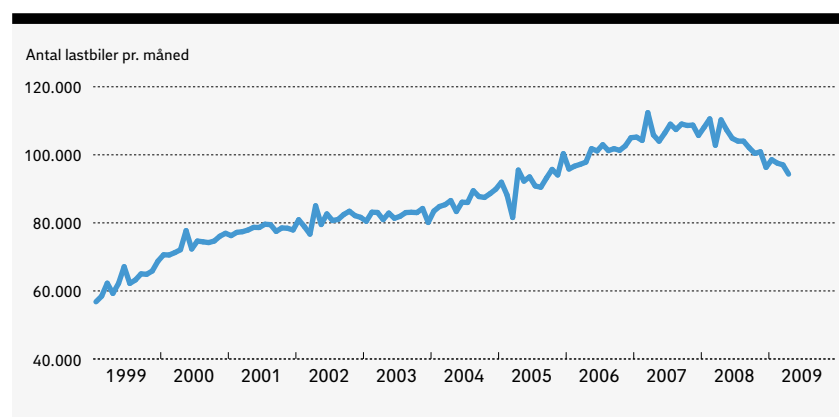
Færre lastbiler kører over Storebælt

Lastbiler over Storebæltsbroen, sæsonkorrigeret

Kilde

A/S Storebælt

lastrummet er halvt eller fuldt udnyttet. Den første stabilisering vil derfor kunne ske ved øget kapacitetsudnyttelse, som ikke vil kunne fanges af denne statistik.

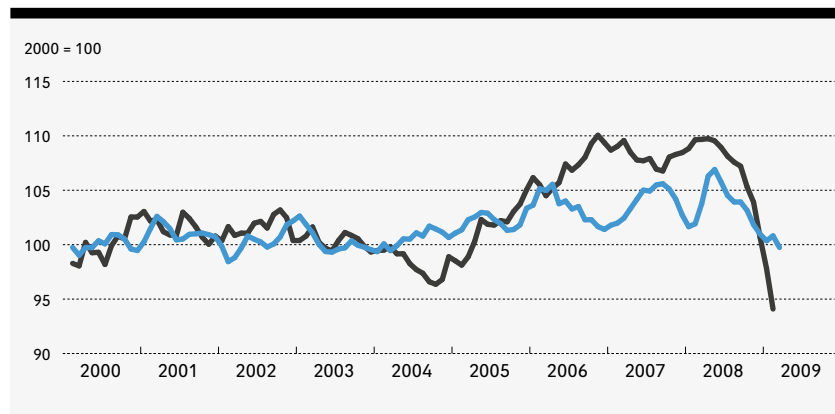
ELFORBRUGET ER IKKE NOGEN GOD INDIKATOR

En anden indikator for den økonomiske temperatur, der stadig oftere nævnes på anekdotisk basis er det samlede elforbrug. Industriproduktionen er meget energi-intensiv og selv om der historisk kan anes en vis samvariation til elforbruget, ses dette dog meget vanskeligt som en mere seriøs indikator. Den relativt ringe sammenhæng kan hænge sammen med, at dele af den tunge procesindustri i noget omfang kører med samme forbrug ved både høj og lav kapacitetsudnyttelse.

Ringe samvariation mellem elforbrug og produktion

El-forbruget er er tvivlsom konjunkturindikator

Tre måneders gennemsnit af sæsonkorrigerede tal

El-forbrug

Industriproduktion

Kilde

Danmarks Statistik og DONG

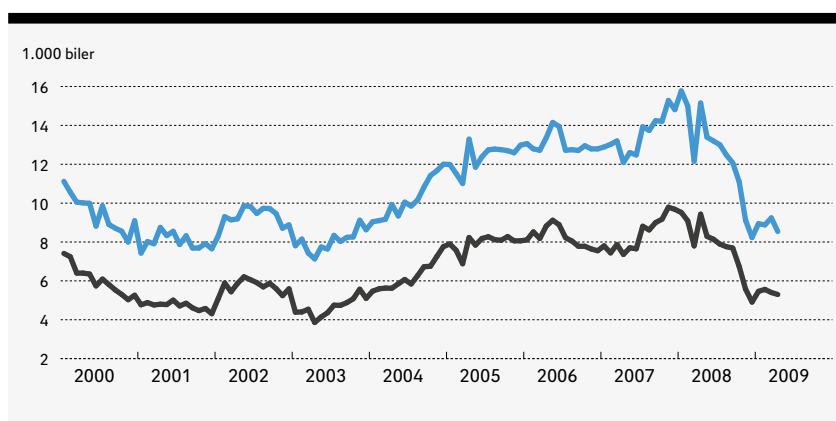
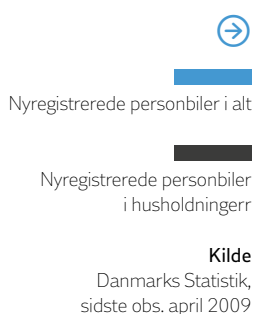
NEDGANGEN I BILSALGET ER STOPPET

Bilsalget er i høj grad ledende for det samlede privatforbrug i økonomien. I begyndelsen af året har vi set en stabilisering efter et meget voldsomt fald i bilsalget i 2008. En helt ny og meget utraditionel økonomisk indikator peger ligesom de seneste faktiske tal på, at nedgangen i bilsalget er stoppet.

Tegn på stabilisering på lavt niveau

Spæde tegn på bedre bilsalg

Nyregistrerede personbiler, sæsonkorrigeret

FORBRUGERNES INTERNETADFÆRD VISER STABILISERING I PRIVATFORBRUGET

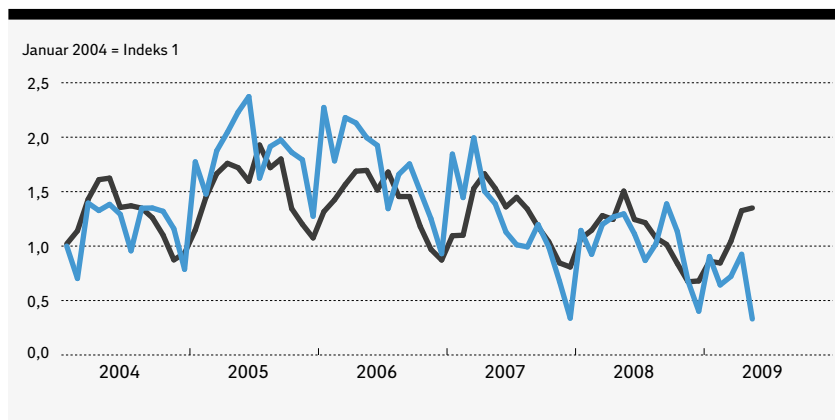
Øget digitalisering kortlægger vores adfærd hurtigt og overraskende præcist

Den akademiske artikel "Predicting the Present with Google Trends" af H. Varian m.fl. viser, at antallet af søgninger på internetsøgemaskinen Google efter forbrugsvarer og charterrejser i høj grad kan forklare det samtidige salg af de pågældende produkter. Da den officielle salgsstatistik kommer med en ikke uvæsentlig forsinkelse kan Googles særlige statistik hjemmeside "Google Trends" i fremtiden vise sig at kunne blive en interessant økonomisk indikator for privatforbruget.

Graves der f.eks. ned i statistikken for Google-søgninger på fem forskellige bilmærker fra danske internetopkoblinger og sammenholder antallet af søgninger med det faktiske salg i Danmark den pågældende måned, ses en overraskende tæt samvariation, jf. det illustrerede eksempel. Og den seneste søgningstendens på tværs af bilmærker bekræfter, at nedgangen i bilsalget er ophørt.

Google søgninger på biler følger bilsalget tæt

Sammenhængen mellem Google Trends og salget af Suzuki biler i Danmark

Bilsalg Suzuki, jan. 2004 = 1

Google trends, Suzuki

Kilde

www.google.com/trends og
DI Bilbranchen